

Visie Stichting Tuin van Zeeland

Kanttekeningen bij het wijzigingsplan vervanging abelen Vogeldijk

1. Het door de provincie voorgestelde plan gaat voorbij aan de landschappelijke waarde van de bomenrijen langs het kanaal. Het kanaal door Walcheren met zijn boombeplanting aan weerszijden behoort tot het DNA van Zeeland (zie rapport Kwaliteitsteam provincie Zeeland). Door alle rijen jaarlijks in aansluitende delen te vervangen wordt het karakteristieke besloten beeld van het kanaal onnodig geweld aangedaan.
Er zal snel een onevenwichtig beeld aan weerszijden van het kanaal ontstaan.

Bij het door u voorgestelde plan zal over 20 tot 25 jaar dat beeld bereikt worden maar in de tussenliggende periode mist een hele generatie het vertrouwde beeld van het besloten kanaal.

2. De termijn van 8 jaar voor de hele Vogeldijk is onnodig kort gelet op de te verwachten levensduur van de bomen. Naar onze bevindingen zijn de meeste bomen in redelijke staat en hebben ondanks hun hoge op snoeiing goede kansen nog vele jaren mee te kunnen.
3. De noodzaak om maatregelen te treffen vanwege de veiligheid van het spoor is evident.

Naar ons idee kan volstaan worden met het weghalen van de rij in het talud aan de spoorwegzijde zodat aan de wettelijke eis van minimaal 11 meter afstand snel kan worden voldaan

4. De veiligheid van de wandelaar door mogelijk takbreuk vinden wij geen reden voor een radicale vervanging van alle abelen. Het wandelpad is nu al aanwezig en wordt maar door weinigen gebruikt. Het risico is zeer beperkt gelet op de ligging van het pad tegen het kanaal en de verwachting dat bij stormachtige weer een wandelaar het risico niet opzoekt. Bovendien zullen wandelaars bij uitstek juist de landschappelijke waarde van dit gebied weten te waarderen.

Met een bordje dat men dit terrein op eigen risico betreedt zoals gebruikelijk in natuurgebieden waar "wilde dieren" grazen kan de mogelijke aansprakelijkheid ondervangen worden.

5. De soortkeuze van de abeel als vervanging voor te kappen bomen is prima. Ook een onderlinge afstand van 8 meter is goed. De keuze voor een rij notenbomen aan de Middelburgse kant ter afronding van de bestaande rij is een goede zaak. Ook de toevoeging van struweel is prima voor een gevarieerd beeld en wat winddemping.

Ons voorstel

Wij stellen voor om in een eerste fase de hele derde rij langs het spoor weg te halen. Het gaat dan volgens onze telling om 129 bomen. Al een hele klus.

En aansluitend de open gaten in de beide andere rijen, die in principe blijven staan, op te vullen met nieuwe abelen. Volgens onze schatting ruim 250 bomen.

Ook de gaten aan de overzijde van het kanaal zouden hierbij kunnen worden meegenomen al heeft dit minder prioriteit. Naar onze mening heeft nieuwe aanplant goede groeikansen dankzij de hoge op snoeiing van de bestaande bomen waardoor voldoende licht is verzekerd.

Door meer in lijnen dan in vakken te denken en door de spreiding van jonge aanplant tussen de bestaande hoge bomen wordt het coulissebeeld zo lang mogelijk bewaard.

Over het hele traject krijgt de jonge beplanting de kans om geleidelijk op te groeien en zo het besloten beeld van de bestaande bomen over te nemen.

Verder stellen wij voor de zieke bomen te vervangen. Volgens onze waarneming gaat het om slechts zes exemplaren. Op de twee rijen (een op de dijk, de andere aan de voet tegen het kanaal) hebben

we een 4-tal bomen kunnen ontdekken met een mogelijk twijfelachtige vitaliteit (zwammen aan de voet en forse maaischade) en 2 dode stammen. Die kunnen weg. De overige bomen zijn zeer vitaal, geen maaischade, geen aantasting door insecten en hebben nagenoeg geen dood hout in de kroon. Wij vrezen niet dat door het weghalen van de derde rij bomen aan de spoorzijde de wind vrij spel krijgt en de overige bomen kwetsbaar worden voor omwaaien. **De bomen zijn vitaal genoeg en de overheersende windrichting is toch aan de kanaalzijde (noordwest tot zuidwest).**

De beplanting van nieuw struweel en de gevarieerde soortkeuze juichen wij toe. We stellen echter voor deze niet in een te strak ritme te plaatsen maar meer gespreid en hier en daar in clusters te bundelen (bij bedrijfsloods en woningen) zodat het landschapsbeeld wordt verrijkt. Mogelijk kan ook struweel aan de kanaalzijde worden toegevoegd.

Wij stellen voor de strakke planning van 8 jaar of iets langer los te laten. Eerst een rigoureuze stap met het weghalen van de hele derde rij en aanzienlijke nieuwe aanplant. Dan eens kijken hoe de nieuwe aanplant zich ontwikkelt. Wel zal jaarlijks een inspectie van de bestaande bomen moeten blijven plaatsvinden om zieke exemplaren tijdig op te sporen en indien nodig te vervangen. Afhankelijk van de ontwikkelingen komt een vervolgfase voor vervanging aan bod. Dit kan in onze visie een periode van zo'n vijf tot tien jaar betekenen. Gedacht kan worden aan vervanging van delen van rijen of velden (twee rijen), verspreid over het traject. Mocht de vitaliteit en levensduur van de abelen tegenvallen- wij denken dat ze zeker nog vele jaren, mogelijk decennia, meekunnen- dan zal natuurlijk sneller moeten worden ingegrepen.

Wij begrijpen dat deze visie afwijkt van het vervangingsconcept met alle plannings- en financiële gevolgen van dien. Toch denken wij dat het maatschappelijk belang in onze visie beter gediend is. Wij beseffen dat in ons voorstel de eerste fase aanzienlijk omvangrijker en kostbaarder is, maar deze eerste klap is een daalder waard. Daarna kan men naar onze verwachting enige tijd vooruit met zeer bescheiden ingrepen en middelen. In deze onzekere tijd is dat ook wat waard.

Tuin van Zeeland, december 2014